

Zpráva z 15. zasedání TC 336, Brusel

Jednání se konalo v novém sídle CEN/CENELEC v Bruselu (Rue du Science) za účasti 15 delegací, poprvé i ze Slovenska a Maďarska. V uplynulém roce se změnilo vedení TC336, předsedou se stal Olivier Moglia z Totalu, sekretářem se stal Erik Balcaen z AFNOR.

1) Po úvodních bodech jednání a schválení zprávy z 14. zasedání v Praze dostal slovo **zástupce CCMC** (Gonzales Ascensao, PT, gascensao@cencenelec.eu), konzultant CENu. Informoval o nastavených pravidlech a nových letošních rozhodnutích technického výboru CEN/BT:

- PWI nesmí překročit 3 roky a první návrh řešení úkolu musí být dán do oběhu do 4 měsíců od aktivace PWI (sekretář TC dostane výzvu, že hrozí překročení čas.limitu, po vypršení PWI propadá),
- odchylky, úpravy postupu, ZA přílohy procházejí korespondenčním hlasováním a podléhají schválení CEN/BT, vkládají se jako změna EN nebo jako text normy před publikací, prochází hlasováním korespondenčním, vkládá se jako změna EN nebo jako text k normě před publikací;
- byla vytvořena TG skupina při CEN řešící pravidla na datované odkazy a nová ad-hoc skupina (v čele Karl Gruen) ke spolupráci s CEN/BT členy,
- procesy se nově vyjadřují v týdnech místo měsících (Enq 8t, FV 8 t, UAP 12 t),
- TR se schvalují hlasováním členů (55 % hlasy, nebo při zohlednění populace členských zemí min. 65 %),
- proces připomínkování (Enquiry 12 t) může být prodloužen na žádost členů max. o 4 t,
- při kladném hlasování může TC rozhodnout přeskočit FV a přejít přímo k publikaci (nesmí být žádné technické změny!),
- proces tvorby od NWI až po publikaci může trvat max.27 měsíců (návrh 8m, start Enq 3,5 m, Enq 12t, posouzení připomínek 8m, příprava FV 0,5m, FV 8t, finalizace 2m) a lze max. prodloužit o 12 m (např.překlady 1,5m, tolerance max.9m),
- od 1.1.2017 se nově ve fázi připomínkování a FV dávají stanoviska investorů (ANEC, ECOS, ETUC), TC je posoudí,
- s EK se konzultuje implementace CPR, žádosti na standardizaci, stanoviska AG (např. k NCHL, požárnímu nebezpečí apod.), prováděcích úkonů (delegated acts), bilaterálních schůzek,
- hEN musí mít přesný předmět normy, mají pokrýt všechny produkty legálně umístěvané na trh, metody posouzení pro podstatné charakteristiky, věty týkající se AVCP, nemají zasahovat do dalších záležitostí (další požadavky, na vlastnosti, způsob výroby a požadavky na zařízení),
- v OJEU nebylo citováno z různých důvodů asi 130 referencí (nové třídy a rozmezí, chybějící charakteristiky, pass/fail přístup, reference na národní normy, víc než 1 norma na podstatné metody, nejednoznačnosti, další požadavky na výrobu, špatná terminologie)
- je třeba dodržovat terminologii CPR („requirements“ nahradí „characteristics“, místo „manufacturer shall“ má být „characteristic shall be tested“, místo „pass/fail“ má být „conform, comply“, žádné „national provisions“ a „voluntary characteristics“ v příloze ZA;
- neprošly EN 13924-1,2 (nové třídy a meze, starý vzor přílohy ZA, jiné charakteristiky – PI), jedním z důvodů odepření byla i absence schválení mandátu,
- účastníci TC336 byly řeči konzultanta velmi rozpačití . TC336 rozhodla, že požádá konzultanta CEN o radu jak nejlépe nyní pokračovat (delegated act?, k zavedení nových tříd a mezi musí podle čl.3 a 27 CPR požádat).

2) Zpráva sekretáře E.Balcaena

- aktualizován Business plán (Moglia, N698) – provedeny ještě opravy textu,
- celková spotřeba asfaltového pojiva klesla od r.2005 do 2015 o 40 % (pokles silničních staveb a oprav); přesto 95 % všech asfaltů (2016) šlo do silničních staveb;
- od posledního jednání vyšlo 6 EN,
- spolupracuje se s TC227 (silnice), TC254 (hydroizolace), TC350 (udržitelnost staveb), TC351 (uvolňování NCHL), EAPA, Eurobitume
- v programu jsou 4 PWI (vč. prEN 14023, prEN 13614), 2 WI (prEN 1374-1,2 do Enq), 4 EN byly schváleny,
- systematické posouzení (N685) vedlo k 4 novým odhlasovaným námětům na revize EN (EN 1428, EN 58 aj.), u dalších 4 EN, 3 TS a 1 TR (funkční specifikace) běží termín k posouzení potřeby revize,
- proveden přehled hlavních událostí a rozhodnutí od posledního zasedání TC336 - např. CE potvrzení žádosti o přijetí odpovědi na mandát M/124, přijetí nového akčního plánu, výzkum změny EN 1427, TR pro info o CE značení a příklad DoP, vytvoření ad-hoc skupiny k nové struktuře TC, rozhodnutí o rozeslání 2.Enq k rev. prEN 13588, aktivace PWI na prEN 13074-1,2 a na EN 12846-1,2 a EN 13614, výmaz franc.protestu proti ratifikaci Fpr EN 13589, oficiální dopis CCMC týkající se OJEU ve věci opoždění citace EN 13808 a EN 15322.

3) Zpráva poradní skupinyAG k restrukturalizaci TC 336

Důvodem restrukturalizace je přetížení WG1 (35-40 EN). Vytvořena ad-hoc skupina p.Balaye (9 zemí) a z jejich schůze vyšly 4 doporučení k rozhodnutí na TC336:

- 7 obecných EN se připojí přímo do činnosti vedení TC336,
- připraví se nová WG (testy stárnutí a funkční reologické testy – bude výzva bude na další experty – šance pro novou krev), někteří přítomní již oznámili, že obsadí svým zástupcem (A, DK, B, E, UK),
- WG1 vyjasní práci svých TG (průmysl.asfalty se vymykají silniční odborností WG1)
- TC dá možnost investorům, aby vyjádřili své potřeby, přizvou se zástupci CEN, FEHRL a CEDR.

4) Zpráva vedoucí WG 1 (A.Soerensen)

Poděkovala Chrisu Southwellovi za významnou pomoc a spolupráci v řízení WG1.

V současné době jsou aktivní tři TG skupiny pro specifikace:

- TG5 reviduje EN 14023, updatovala verzi pracovního dokumentu, hned po jarním jednání bude návrh do Enquiry.
- TG6 dokončila EN 12591 a po jejím vydání přestane existovat. CEN konzultant však poslal 9.11. negativní posudek i na nově schválenou EN 12591, nebude tedy publikována! WG1 analyzuje, v čem je problém a bude o tom jednat na jarní schůzce. TC požádá vedoucího WG1, aby od CEN konzultanta získala důvody negativního posudku – kontroverzní je zejména příloha B.
- TG7 pro specifikaci speciálních pojiv bude zrušena po citaci EN 13924-1,2 v OJEU. Vedoucí doporučila znovu poslat návrhy EN 13924-1,2 aktualizované na jaře 2017 konzultantu CEN (on je už nenašel) a požádat o novou citaci v OJEU nebo jít cestou delegovaných aktů (změň obsahu, stažení staré EN 13924) a žádá TC, aby schválilo nové obeslání konzultantovi – aby se mohla používat CE značka (v diskusi zaznělo, že by bylo nejlepší nedělat nic, abychom neměli problém se systémem),

U zkušebních norem je tento stav:

- EN 13587 publikována, EN 13398 a 13399 schváleny a čeká se na publikaci,
- EN 58 potvrzena, u EN 13589 byl fr.protest po FV stažen, očekává se publikace,
- EN 13703 zrušena (obsah přešel do zkušebních norem),

- FV pro EN 13302 začne 16.11.,

WG1 očekává vstup nových expertů k účasti na práci WG1 a rozjede se proces, v němž se NB vyzvou k nominaci expertů. WG1 doporučuje komisi TC začít systematickou revizi dalších norem:

- zahájit možnou aktualizaci EN 1427 (návrh plánu se připravuje již nyní, jinak by to podle systematické revize padlo až na rok 2020),

- WG1 dostalo žádost SIS, aby se pokračovalo na vývoji nové metody zkoušení NT vlastností (pův. TG2), neboť BL ani BBR nejsou dost dobré) – k jarnímu jednání se připraví návrh.

5) Zpráva vedoucího WG 2 (B.Eckmann)

WG2 měla 3 schůzky s návštěvou 8 až 11 členů z členských zemí. Příště se sejde 10.-20.3. v Paříži. Poděkoval sekretářce C.Chambonové za spolupráci.

- 5 úkolů postoupilo do FV, u zpětného získání a stabilizace je ještě Enquiry,

- běží 4 PWI na revize (destilace AR, přilnavost, 2x doba výtoku) a 2 PWI na nové metody (návrhy v březnu 2018 - WG2 žádá TC o aktivaci tvorby TS pro tyto dvě nové metody),

- 2 EN potvrzeny (EN 58, EN 1428) a 2 jsou v rámci systematické revize v diskuzi (EN 1425 a EN 16345),

- další 4 EN jdou k posouzení aktuálnosti (EN 1429, TS 16346, EN 13808 a EN 15322),

WG2 vede od r.2015 diskusi jak zlepšit specifikaci EN 13808 (relevance zkušebních metod s omezenou přesností ve vztahu k finálnímu použití) – třeba formulovat podstatné požadavky ve vztahu k fin.použití, způsob zkoušení typu a FPC,

- vedoucí WG2 přišel s vlastním návrhem tabulky s 3 druhy pro postřiky/spraying (A, B, C) a 3 druhy pro nátěry/coating (D, E, F).

6) Zpráva spolupracující TC 227 (E.Beuving)

Poslední zasedání bylo v Belfastu. Zmínil 50 vydaných zkušebních metod EN 12697, připraveny další tři. V říjnu měli schůzku s CEN konzultantem G.Ascensao (kategorie No requirement není povolena, správně No performance determined, použije se „třída“ místo „kategorie“). Začali pracovat na neharmonizovaných normách pro FPC a ITT.

7) Zpráva z TC 351 k uvolňování nebezpečných látek (C.Chambon)

Předmětem práce je vývoj horizontálních metod a norem na základě mandátu M/366,

- 5 WG skupin (terminologie, koncepce horizontálních postupů, uvolňování do půdy, emise do ovzduší, vyluhování....)

- publikované normy jsou na webu (v ČSN jsou pod třídícím znakem 72 8000 až 72 8013)

- byl vypracován seznam látek, kterých se činnost TC351 týká,

- připraven pracovní dokument na třídící systém pro VOC.

8) Zpráva z EUROBITUME (M.Southern)

Organizace má 11 kmenových a 11 spolupracujících členů, sídlí v Bruselu a má své reprezentanty v 5 zemích (GŘ je Aimé Xhonneux, TŘ je Mike Southern, pokladníkem M.Spiegel). Čtyři technické skupiny se zabývají otázkou členství, HSE, PRa specifickými úkoly (např. problémem citace EN v OJEU - napsali dopis EC a CEN, přírodním asfaltem, R&D ve vztahu k specifikacím). Zmínil nejbližší významné akce (konference v Berlíně, kongres Madrid 2020, asfaltové dny v některých členských zemích).

Mike zmínil maďarskou žádost a návrh k zavedení specifikace pro asfalt modifikovaný pryžovým granulátem a předal přítomným zástupcům slovo ke krátké prezentaci. Zástupce MOLu Dr.A.Geiger uvedl, že v Maďarsku se položilo 5 kt RMB 45/80-55 prezentoval výsledky zkoušek na směsích, poukázal na přednosti vůči PMB, na reference (např. spojnice dálnic M1 a M7). Podle nich by se RMB buď měl doplnit do EN 14023 resp. lepší by bylo,

kdyby byla norma samostatná (pryžový granulát není polymer, RMB se jinak chová při zkoušce koheze, SD a V, pojivo není homogenní). RMB je výtečný materiál, který může soutěžit s jinými, obsahuje přísady zlepšující trvanlivost, má vyšší přilnavost a nižší tuhost při nízkých teplotách.

Vedoucí WG1 A.Soerensen maďarský návrh odmítla z důvodu, že by šlo o hEN pro jeden produkt. Delegáti ČR, SR a Švédsko podpořili maďarský návrh, neboť mají s RMB vlastní dobré zkušenosti. Zmínil jsem novou ČSN s 3 druhy RMB v tisku, o kterou může být požádáno jako vzor k případné tvorbě EN. Italský delegát upozornil na možný obsah NCHL a odlišné metody zkoušení. Přítomný konzultant CEN navrhnul zjistit korespondenčně zájem členských zemí a předseda O.Moglia podpořil o něj hlasovat členskými organizacemi. Maďaři by však návrh měli zobecnit, aby nešlo jen o jeden výrobek.

9) **Rezoluce** byla schválena, příští TC 336 bude 13.-14.11. 2018 zase v Bruselu v budově CEN/CENELEC.

Dne 22.11.2017

Ing. Jiří Plitz